समवेक्ष्यअनुरुध्य संभारान्जयसाधनानि ॥ ६७ ॥ आभ्यंतरान्श्रोत्रादीन् मनोमयान् मनसोविकारभूतान् तथाचश्रुतिः मनसाह्येवपश्यतिमनसाशृणोतीति ॥ ६८ ॥ राजानोरावणादयःराज्यविभ्रमैःऐश्वर्यविलासैःस्वकर्मभिःसीताहरणादिभिः ॥ ६९ ॥७०॥ पंचइंद्रियाणि पंचप्रयोजनानिशब्दश्रवणादीनियेषांतान् उत्पततःउत्पथेनगच्छतः त्वंतुअजितचित्तत्वाद्दुःसंगाच्चापद्रस्तोसीतिभावः ॥ ७१ ॥ अनायासःअचांचल्यं ॥ ७२ ॥ तितिक्षाद्वंद्वसहनशीलता वाक्गुप्ताअसंबद्धप्रलापाद्रक्षिता अंत्येषुनीचेषु त्वत्पुत्रेष्वार्जवादिकंगुप्तवाक्त्वंचनास्तीतितेंऽत्याः ॥ ७३ ॥ आक्रोशोरूक्षभाषणं परिवादोनिंदा तयोर्वक्तात्व

समवेक्ष्येहधर्मार्थौसंभारान्योधिगच्छति ॥ सवैसंभृतसंभारःसततंसुखमेधते॥६७॥यःपंचाभ्यंतरान्शत्रूनविजित्यमनोमयान्॥ जिगीषतिरिपूनन्यान्रिपवोभिभवंतितं ॥ ६८ ॥ दृश्यंतेहिमहात्मानोबध्यमानाःस्वकर्मभिः ॥ इंद्रियाणामनीशत्वाद्राजानोराज्यविभ्रमैः ॥ ६९ ॥ असंत्यागात्पापकृतामपापांस्तुल्योदंडःस्पृशतेमिश्रभावात् ॥ शुष्केणार्द्रंदह्यतेमिश्रभावात्तस्मात्पापैःसहसंधिंनकुर्यात् ॥ ७० ॥ निजानुत्पततःशत्रून्पंचपंचप्रयोजनान् ॥ योमोहान्ननिगृह्णातितमापद्रसतेनरं ॥ ७१ ॥ अनसूयार्जवंशौचंसंतोषःप्रियवादिता ॥ दमःसत्यमनायासोनभवंतिदुरात्मनां ॥ ७२ ॥ आत्मज्ञानमनायासस्तितिक्षाधर्मनित्यता ॥ वाक्चैवगुप्तादानंचनैतान्यंत्येषुभारत ॥ ७३ ॥ आक्रोशपरिवादाभ्यांविहिंसंत्यबुधाबुधान् ॥ वक्तापापमुपादत्तेक्षममाणोविमुच्यते ॥ ७४ ॥ हिंसाबलमसाधूनांराज्ञांदंडविधिर्बलं ॥ शुश्रूषातुबलंस्त्रीणांक्षमागुणवतांबलं ॥ ७५ ॥ वाक्संयमोहिनृपतेसुदुष्करतमोमतः ॥ अर्थवच्चविचित्रंचनशक्यंबहुभाषितुं ॥ ॥ ७६ ॥ अभ्यावहतिकल्याणंविविधंवाक्सुभाषिता ॥ सैवदुर्भाषिताराजन्ननर्थायोपपद्यते॥७७॥रोहतेसायकैर्विद्धंवनंपरशुनाहतं॥वाचादुरुक्तंबीभत्संनसंरोहतिवाक्क्षतं ॥ ७८ ॥ कर्णिनालीकनाराचान्निर्हरंतिशरीरतः ॥ वाक्शल्यस्तुननिर्हर्तुंशक्योहृदिशयोहिसः ॥ ७९ ॥ वाक्सायकावदनान्निष्पतंतियैराहतःशोचतिरात्र्यहानि ॥ परस्यनामर्मसुतेपतंतितान्पंडितोनावसृजेत्परेभ्यः ॥ ८० ॥ यस्मैदेवाःप्रयच्छंतिपुरुषायपराभवं ॥ बुद्धिंतस्यापकर्षंतिसोवाऽचीनानिपश्यति ॥ ८१ ॥ बुद्धौकलुषभूतायांविनाशेप्रत्युपस्थिते ॥ अनयोनयसंकाशोहृदयान्नापसर्पति ॥ ८२ ॥ सेयंबुद्धिःपरीतातेपुत्राणांभरतर्षभ ॥ पांडवानांविरोधेननचैनानवबुध्यसे ॥ ८३ ॥ राजालक्षणसंपन्नस्त्रैलोक्यस्यापियोभवेत् ॥ शिष्यस्तेशासितासोस्तुधृतराष्ट्रयुधिष्ठिरः ॥ ८४ ॥

त्पुत्रः हिंस्रश्चातोनासौजयभाक् ॥ ७४ ॥

॥ ७५ ॥ वाक्संयमोनियतंवचनं विचित्रंचमत्कारयुक्तं ॥ ७६ ॥ ७७ ॥ बीभत्संनिंदितंयतोनसंरोहति ॥ ७८ ॥ कर्णीकर्णाकृतिफलकोबाणः नालीकःनलिकयाप्रक्षेप्योबाणः निर्हरंतिनिःसारयंति ॥ ७९ ॥ नामर्मसुकिंतुमर्मस्वेव सभायांद्रौपदींप्रतिदुर्वचनंवदतांत्वत्पुत्राणामपराधःक्षंतुमयोग्योस्तीतिभावः ॥ ८० ॥ अवाचीनानिनीचकर्माणि ॥ ८१ ॥ ८२ ॥ ८३ ॥ शिष्यस्तेत्वदाज्ञाकारी शासितापृथिव्याः ॥ ८४ ॥

Digitized by Google